

Bezárják a Salgótarjáni utcai zsidó temetőt

MTI|2016. máj 26. 12:31, *frissítve: 2016. máj 26. 14:03*

MTI Fotó: Bruzák Noémi

Ideiglenesen bezárják Budapesten a Salgótarjáni utcai zsidó temetőt, mert baleset- és életveszélyes - jelentette be a Nemzeti Örökség Intézetének (Nöri) főigazgatója a helyszínen megtartott sajtótájékoztatón.

Radnainé Fogarasi Katalin hangsúlyozta, hogy a sírkert csak addig lesz zárva, amíg sikerül legalább a fő útvonalakat biztonságossá tenniük. A Nöri elnöke ismertette, a nem túl nagy - hathektáros - temető teljes egészében műemlék, 24 sír pedig a Nemzeti Sírkert részeként is oltalom alatt áll.

Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) elnöke elmondta, az intézettel közös céljuk - és erről csütörtökön egy megállapodást is aláírtak -, hogy a temető a világörökség része legyen. A temető rendbetételében pedig a Mazsihisz szakmai partnere szeretne lenni a Nörinek, hogy a felújítás során biztosítsák a zsidó vallás törvényeinek betartását - tette hozzá.

Heisler András szólt arról, hogy a Salgótarjáni utcai temető szimbolizálja a magyar zsidóság aranykorát Magyarországon. A sírok és műemlékek által kijelölt úton a zsidó emancipáció és a magyar polgárosodás útját is végig lehet járni - mondta a Mazsihisz elnöke.

Dankó Dalma művészettörténész, a Fiumei úti Temető Kegyeleti Múzeumának vezetője a sírkert bejárásán ismertette: a ravatalozó és még negyven sírhely Lajta Béla (1873-1920) építész munkája, a legtöbb síremléket pedig Fellner Sándor és Quittner Zsigmond készítette. Mint mondta, az 1867-es emancipációs törvény megnyitotta az utat a zsidó vallásúak előtt is a politikai karrier és sok más hivatás felé. Így ebben a sírkertben nagyiparosok, művészek és tudósok nyugszanak. Itt található Horn Ede, az első zsidó vallású magyar államtitkár és Vázsonyi Vilmos, az első zsidó vallású magyar miniszter sírja is - tette hozzá.

Dankó Dalma kitért arra, hogy a sírkert jellegzetessége a nagyszámú mauzóleum. Ennek oka, hogy míg a zsidó temetőkben hagyományosan külön temetkeztek a férfiak és a nők, addig a 19. században "lazultak" a temetkezési szabályok, és a családi sírboltokba már együtt is el lehetett temetni a család férfi és nő tagjait. A zsidó temetőkben található mauzóleumokban ugyanakkor - szemben a keresztény sírboltokkal - nincs imádkozásra kialakított külön tér - tette hozzá.

A Salgótarjáni utcai temetőt 1874-ben nyitották meg, 1874 és 1891 között a pesti oldal egyetlen zsidó temetője volt. A sírkert az 1920-as évekbe betelt, de a családi mauzóleumokba ezt követően is rendszeresen temetkeztek. Az utolsó temetés 2004-ben volt. A temető az utakra is rádőlő sírkövek, az omladozó mauzóleumok és a környezetükben kialakult, a sűrű aljnövényzet miatt nehezen észrevehető árkok miatt vált veszélyessé.

<http://nepszava.hu/cikk/1095072-bezarjak-a-salgotarjani-utcai-zsido-temetot/>